

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

**IV Всеукраїнська науково-практична конференція
(7 грудня 2021 р.)**

м. Полтава 2021

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 грудня 2021 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 3 від 22.11.2021 р.).

Редакційна колегія:

– **Аранчій В. І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавського державного аграрного університету, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

– **Дорогань-Писаренко Л. О.**, кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету;

– **Плаксієнко В. Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету;

– **Зоря О. П.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова О. В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету;

– **Остапенко Т. М.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

– **Кубецька О. М.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Актуальні питання сучасної економічної науки : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7 грудня 2021 р.). Полтава : ПДАУ, 2021. 225 с.

До збірника матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ОЦІНКА СТАНУ ТА СТРУКТУРИ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ

Федоренко Є. С., Дмитрієва К. І.,

здобувачі вищої освіти СВО «Магістр»

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Лега О. В., к.е.н., доцент

Для ефективного функціонування будь-якого господарського формування необхідно, щоб управлінський персонал та учасники, приймаючи рішення, мали достовірну та об'єктивну інформацію про активи підприємства. Динаміка та структура активів вітчизняних підприємств за 2013-2019 рр. представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка та структура активів вітчизняних підприємств за 2013-2019 рр.*

Роки	Необоротні активи		Оборотні активи		Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу	
	сума, млн. грн	у % до підсумку	сума, млн. грн	у % до підсумку	сума, млн. грн	у % до підсумку
2013	2639813	46,2	3069042	53,7	3420,1	0,1
2014	2717620	45,3	3271954	54,6	4691,2	0,1
2015	3960149	49	4108603	50,9	5031,8	0,1
2016	4212813	42,2	5772817	57,8	6161,6	0,1
2017	4303283	43,2	5650817	56,7	7678,9	0,1
2018	4584316	42,1	6285067	57,8	8668,5	0,1
2019	4844513	42,1	6640282	57,8	10180,1	0,1
Абсолютне відхилення, +/-	+2204700	-4,1	+3571241	+4,1	+6760	0
Відносне відхилення, %	+83,5	x	у 2,1 р.	x	у 3,0 р.	x

* узагальнено на підставі [1]

Аналіз активів вітчизняних підприємств показав, що вартість необоротних активів зросла у 2019 році порівняно з 2013 роком на 83,5 %, оборотних активів у 2,1 рази. У структурі активів в середньому за досліджувані роки 55,6 % складають оборотні, 44,3 % – необоротні, 0,1 % – необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу. Для великих підприємств характерним є домінуюча частка необоротних активів, в середньому 56 %, відповідно оборотні складають 43,9 %. Тоді як, у середніх і малих підприємств при оцінці структури активів встановлено, що на оборотні активи припадає в середньому 62,1 % та 64,6 %, на необоротні – 37,9 % та 35,3 %.

Отже, в активі балансу відображається інформація про розміщення капіталу, про вкладення його в конкретне майно, матеріальні цінності, про витрати підприємства, готову продукцію, залишки вільної готівки.

Інформаційною базою аналізу майна є Баланс (Звіт про фінансовий стан),

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 грудня 2021 р.)*

де узагальнюються дані аналітичних та синтетичних рахунків та відображаються зведені дані [2].

У таблиці 2 узагальнено напрями аналізу активів та можливі очікувані результати, які керівництво підприємств може використати в майбутньому для прийняття управлінських рішень в частині поліпшення майнового стану.

Таблиця 2

**Показники оцінки активів в розрізі етапів аналізу
«Балансу (Звіту про фінансовий стан)»***

Напряма аналізу, показники	Результати аналізу
Горизонтальний (часовий) аналіз активу скороченого аналітичного балансу	
величина майна та його видів станом на кінець базового і звітного періодів; абсолютні зміни видів активів (у тисячах гривень); відносні зміни видів активів (темп приросту у %); абсолютне значення 1 % приросту величин майна та його видів – відношення абсолютної зміни до темпу приросту у %.	комплексні висновки у частині позитивних та негативних ознак і тенденцій в майновому стані підприємств
Вертикальний (структурний) аналіз активу скороченого аналітичного балансу	
частка окремих видів майна у валюті балансу та підсумку його розділів станом на кінець базового і звітного періодів; зміни частки (у відсоткових пунктах); зміни окремих видів майна у відсотках до загальної зміни валюти балансу (показник динаміки структурних змін)	комплексні висновки у частині позитивних та негативних ознак і тенденцій в майновому стані підприємств
Аналіз структури майна (активів)	
частка (у %): необоротних активів у майні; оборотних активів у майні; основних засобів у майні; основних засобів у необоротних активах; запасів у майні; запасів в оборотних активах; готової продукції і товарів у майні; готової продукції і товарів в оборотних активах; поточної дебіторської заборгованості в майні; поточної дебіторської заборгованості в оборотних активах; грошей і поточних фінансових інвестицій у майні; грошей і поточних фінансових інвестицій в оборотних активах та інші.	комплексні висновки у частині позитивних та негативних ознак і тенденцій в майновому стані підприємств
Аналіз складу, структури та динаміки з урахуванням класифікації видів активів	
аналіз складу, структури та динаміки майна з урахуванням класифікації видів активів	комплексні висновки щодо позитивного чи негативного характеру змін у майновому стані
Аналіз руху і функціонального стану основних засобів	
річний приріст (+) або зменшення (–), темп зростання (зниження), %, темп приросту (зменшення), %; коефіцієнт надходження, %; коефіцієнт вибуття, %; період оновлення (можливого повного вибуття), років; коефіцієнт заміни (простого відтворення), %;	визначення інтенсивності процесу оновлення основних засобів; характеристика функціонального (технічного) стану основних засобів

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 грудня 2021 р.)*

Напрям аналізу, показники	Результати аналізу
коефіцієнт розширення (розширеного відтворення), %; період обороту, років; середня норма амортизації, %; коефіцієнт зносу основних засобів, %; коефіцієнт придатності основних засобів, %; частка активної частини основних засобів, %; коефіцієнт зносу активної частини основних засобів, %	
Горизонтальний і вертикальний аналіз оборотних активів	
аналіз складу, структури та динаміки оборотних активів підприємства	комплексні висновки щодо причин зменшення або збільшення величини власних оборотних коштів з метою подальшого виявлення впливу цих змін на динаміку показників фінансової стійкості
аналіз складу, структури та динаміки оборотних активів з урахуванням поділу видів оборотних активів за класифікаційними ознаками	
Аналіз запасів	
аналіз складу, структури та динаміки запасів підприємства (станом на кінець року)	комплексні висновки щодо обґрунтування розрахунку потреби в запасах; налагодження стабільних відносин із постачальниками, що успішно виконують договірні зобов'язання; забезпечення належної організації виробничого процесу; раціонального визначення обсягів використання продукції на внутрішньогосподарські потреби.
Аналіз дебіторської заборгованості	
величина, структура та динаміка дебіторської заборгованості за видами з використанням прийомів горизонтального і вертикального аналізу	комплексні висновки щодо впливу на оборотність оборотних активів, на фінансовий стан. Оцінюються заходи, ужиті керівництвом підприємства щодо стягнення дебіторської заборгованості (повнота і своєчасність претензійної роботи)

** узагальнено на підставі [3]*

Отримані результати аналізу даних «Балансу (Звіту про фінансовий стан)» дозволяють оцінити результативність роботи підприємства. Зроблені висновки дозволить розробити певний перелік заходів для покращання майнового стану підприємств.

Список використаних джерел

1. Державна статистика України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 15.10.2021).
2. Лега О. В. Баланс підприємства: історія та сучасні реалії. Глобальні та національні проблеми економіки. № 11. 2016. С. 863-868. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/324/1/178.pdf> (дата звернення 15.10.2021).
3. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2016. 430 с.